

نامزدهای ریاست جمهوری

و دیدگاه‌هایشان درباره فناوری اطلاعات و ارتباطات

هشت نامزد ریاست جمهوری تاکنون در خصوص فناوری اطلاعات و فضای مجازی اظهار نظر کرده‌اند و این موضوع یکی از موضوعاتی است که در تبلیغات آنان به چشم می‌خورد. در ماه‌های منتهی به انتخابات، اینترنت ایران شاهد کندترین سرعت، حمله به شبکه‌های خصوصی مجازی بود و همچنین اختراهای مسوولان امنیتی مبنی بر توانایی اینترنت در تهیه تصاویر «فتنه آمیز» پیش از انتخابات ۹۴ خرداد، بر اهمیت این موضوع افزود. نوشتار زیر به بررسی نظرات و دیدگاه‌های نامزدها در این خصوص می‌پردازد.

حسن روحانی، رییس جمهور منتخب

دیدگاه‌های حسن روحانی در حوزه ارتباطات و فناوری اطلاعات و فضای بیشتر معطوف به انتقاداتی است که از وضعیت کنونی اینترنت در ایران شده است. در **جایی گفته** است: ما در دنیایی زندگی می‌کنیم که محدود کردن اطلاعات امکان‌پذیر نیست و جوانان را آماده کنیم که در شرایط بمباران اطلاعات قرار بگیرند؛ ما در شرایطی هستیم که محقق و دانشجوی ما نیاز دارد از اینترنت استفاده کند و

سرعت فعلی اینترنت در شان ملت ایران نیست

در شأن مردم ما نیست که ساعت‌ها در اینترنت منتظر اطلاعات باشند. همچنین در یک برنامه تلویزیونی گفت که پهنای باند اینترنت در ایران "در شأن ایرانیان" نیست. با این حال و علیرغم همه انتقادات روحانی از وضعیت فعلی اینترنت ایران، وی برنامه مشخصی برای اصلاح ارائه نداد.

دارای برنامه منظم و منسجم

محمد رضا عارف

این کاندیدای اصلاح طلب که سابقه تصدی پست وزارت در وزارتخانه پست، تلگراف و تلفن را در دولت اول محمد خاتمی دارد، در سرفصل برنامه‌های خود که با کلمه "آمده ام" آغاز شده است بخشی را به مشکلات فناوری اطلاعات در کشور اختصاص داده و می‌گوید: "آمده ام تا اینترنت مجدداً قطع و وصل نشود". وی همچنین با توجه به استعداد و قابلیت که در داخل ایران وجود دارد معتقد است می‌توان ظرفیت استفاده از فن آوری اطلاعات را در کشور بالا برد. در همین راستا در زمینه پهنای باند اینترنت معتقد است که باید نگاه حاکمیتی را نسبت به پهنای باند برداریم تا امکان توسعه این بخش فراهم شود. او همچنین با انتقاد از وضعیت اقتصادی که در حوزه فناوری اطلاعات وجود دارد می‌گوید: مهمترین مشکل کشور سهم ICT از تولید ناخالص داخلی است؛ ایران بدترین وضعیت را در میان کشورهای منطقه دارد به نحوی که هم اکنون سهم ICT از تولید ناخالص داخلی در کشورهای منطقه ۷ درصد و در اروپا ۶ درصد است اما این سهم در ایران ۱۵ درصد است.

آمده ام تا اینترنت مجدداً قطع و وصل نشود

محسن رضایی

محسن رضایی در کلیاتی که به عنوان برنامه عمل منتشر کرده فصلی را نیز به فاوا اختصاص داده و در آن به بیان دیدگاه‌هایی که مبتنی بر توسعه فاوا خواهد بود پرداخته است. وی به جدول توسعه فاوا ی سازمان ملل متحد و رتبه ۸۷ ایران در میان ۱۵۵ کشور اشاره می‌کند و ساختارهای دولتی را مسبب جایگاه پایین ایران می‌داند. مشتریان تلفن همراه و کاربران اینترنت در طی چند سال گذشته به شدت افزایش داشته، اما در ارائه سرویس و خدمات مانند اینترنت باند پهن متوقف مانده ایم و قیمت اینترنت همچنان گران است. خدمات دولت الکترونیک، بهداشت الکترونیک، تجارت الکترونیک نیازمند بازمهندسی جدی فرآیندها و قوانین است که در توسعه این موارد همچنان دچار ضعف و عقب ماندگی هستیم.

وی همچنین اشاره کرد علیرغم دارا بودن نیروی جوان تحصیل کرده، به دلیل عدم دسترسی به فناوری که مهمترین علت آن تحریم است، امکان کارآفرینی، ایجاد ثروت و توسعه اقتصادی و در نتیجه اشتغال نیروهای تحصیل کرده فراهم نشده است. او عوامل اصلی عدم توسعه یافتگی در این بخش را کم توجهی دولت به این حوزه، تحریم‌های بین‌المللی و عدم دسترسی به فناوری و همکاری با شرکت‌های صاحب فناوری و دانش، عدم وجود قوانین منسجم و پویا، عدم وجود بخش خصوصی توانمند می‌داند. به طور کلی رضایی تسهیل دسترسی به فناوری‌ها و تعامل با مراکز تولید فناوری جهان و تقویت بخش خصوصی و همچنین در دسترس عموم قرار دادن اینترنت باند پهن ارزان (**شبکه ملی اطلاعات**) را به عنوان راهبردهای برنامه خود معرفی می‌کند.

در ارائه سرویس و خدمات مانند اینترنت باند پهن متوقف مانده ایم

نگاه و برنامه امنیتی و کنترلی

غلامعلی حدادعادل

حدادعادل در این خصوص معتقد است که دولت و حاکمیت با شدت و قدرت شریان اینترنت را در دست بگیرند و این حکومت است که باید در فضای مجازی تصمیم بگیرد و تا هم فرصتها و تهدیدها را شناسایی کند. به عبارتی ایشان با نگاه نظارتی و کنترلی به مقوله فضای مجازی نگاه می‌کنند. وی در خصوص اولویت دولت احتمالی خود در حوزه فضای مجازی می‌گوید: اولویت دولت من همان رهنمودهای مقام معظم رهبری است که برای تشکیل شورای عالی فضای مجازی صادر شده است. اگر در انتخاب موفق شوم مصمم به استفاده از امکانات فضای مجازی هستم.

در راستای دیدگاه‌های رهبری

سعید جلیلی

سعید جلیلی تاکنون کمترین اظهارنظر را در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات و فضای مجازی ارائه کرده است. این در حالی است که در میان کاندیداها جلیلی یکی از نامزدهایی است که بهترین استفاده را از تاکنون از فضای مجازی کرده است. سعید جلیلی لازمه آزاد شدن ظرفیت‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری را مینا قرار گرفتن الگوی اسلامی ایرانی می‌داند.

@DrSaeedJalili

هدف، پیروزی در مناظره‌ها نیست. اگر در برنامه‌هایمان منطقی داریم، از این رویکردمان دفاع کرده و به شکل قانع‌کننده برای مردم بازگو می‌کنیم.

@Diazpaam

@DrSaeedJalili با چه فیلتر شکنی تویت می‌کنی دکتر؟

محمدباقر قالیباف

محمدباقر قالیباف هم برنامه‌ای مکتوب و مستقل را در خصوص فن آوری اطلاعات ارائه داده است که به جنبه‌های اقتصادی، امنیتی و کنترل فاوا می‌پردازد که با توجه به سابقه وی در پلیس و سپاه دور از انتظار نیست.

فیلترینگ اینترنت ضرورت است

قالیباف در بیان دیدگاه‌های خود در زمینه فاوا می‌گوید: فیلترینگ اینترنت ضرورت است اما نیایستی در این بحث تکنظری و رفتار سلیقه‌ای اعمال شود. ما نمی‌توانیم بگوییم همه چیز را باید در اینترنت رها کرد؛ کنترل یک ضرورت است. اگر انسان وارد یک مکان آلوده شود و از ماسک استفاده نکند حتما دچار آلودگی می‌شود در محیط فرهنگی نیز اگر یک جوان در محیط پر گناه باشد حتماً آسیب‌پذیر است.

محمد قالیباف در برنامه **تیلیت تلویزیونی** خود گفته است با گسترش بخش خدمات مانند IT توریسم و خدمات آموزشی، اشتغال ایجاد می‌کند و توضیح داده که در حوزه IT "با رعایت امنیت" می‌توان به بسیاری از مشکلات اشتغال پاسخ داد. به گفته وی یکی از برنامه‌هایش این بود که طی دو سه سال آینده "سه میلیون شغل در IT" ایجاد کند.

بدون برنامه

محمد غرضی

محمد غرضی نیز که سابقه تصدی بر وزارت پست تلگراف و تلفن را در کارنامه فعالیت خود در دوران سازندگی دارد می‌گوید: الان برخی محتاج سرعت اینترنت هستند اما ملت نیاز به یک دولت الکترونیک دارند و این مهم تر از سرعت اینترنت است چرا که با ایجاد دولت الکترونیک مشکل سرعت اینترنت هم حل می‌شود.

دولت الکترونیک مهمتر از سرعت اینترنت است

نظرات غرضی به روشنی معلوم نیست و نمی‌توان از گفته‌های وی به درک درستی از دیدگاه‌ها و برنامه‌های آینده ایشان شد.

علی اکبر ولایتی

نگاه علی اکبر ولایتی، به دلیل اینکه خود پزشک است، در حوزه کاربردهای فناوری اطلاعات و ارتباطات بیشتر حول محور سلامت می‌چرخد و از این رو وی معتقد است که با استفاده از خدمات الکترونیکی می‌توان بیمه سلامت ایرانیان را اجرایی کرد. وی همچنین معتقد است که فیلتر کردن تنها درمان تهدیدهای فضای مجازی نیست.

با توجه به عدم ارائه برنامه دقیق از سوی نامزدهای ریاست جمهوری، شاید بتوان نتیجه گرفت که آنان به این نتیجه رسیده باشند که اختیارات زیادی در این حوزه ندارند و تصمیم گیر اصلی در حوزه ای تی و فضای مجازی **شورای عالی فضای مجازی** و شخص آیت الله خامنه‌ای است.

این امر پیش از این به صورت انتقادی در **کلام احمدی** نژاد نیز آمده بود که وزارت ارتباطات دیگر نهاد و قدرتی ندارد. زیرا زیر مجموعه‌های این وزارت خانه و کمیسیون تنظیم مقررات رادیویی باید به مرکز فضای مجازی که با فرمان رهبر معظم انقلاب تشکیل شده است واگذار شوند، بنابراین آن چیزی که عملاً در وزارت ارتباطات باقی می‌ماند در قدا و قوه یک وزارتخانه نیست. تنها شامل یک یا دو شرکت و یک کمیسیون می‌شود. بنابراین اینکه به چه میزان می‌توان از روحانی انتظار تغییر داشت نامشخص است.

